

Barne- og familiedepartementet
[Click here to enter text.](#)

Dato: 22.06.2020

Vår ref.:

Deres ref.:

Behov for snarlige avklaringer og forbedringer i gjeldsinformasjonsloven

I flere år har svært mange vært bekymret for husholdningenes gjeldsutvikling, og spesielt veksten i forbrukslånsmarkedet har vært en kilde til mange diskusjoner om ulike tiltak som kunne begrense dette. Nå ser man en tydelig nedgang i forbrukslånsveksten. En viktig medvirkende faktor til dette er innføringen av gjeldsregistrene fra 1. juli 2019.

Vi mener at gjeldsregistrene bør utvides til å omfatte all gjeld, og vil samtidig påpeke at det er flere forhold som uavhengig av dette spørsmålet bør endres og presiseres.

Vi tillater oss derfor å ta opp disse spørsmålene med Barne- og likestillingsdepartementet.

Utvidelse av gjeldsregistrene til å omfatte all gjeld

Når man nå ser hvilken verdifull virkning gjeldsregistrene har, bør disse også optimaliseres for å få enda bedre virkning. En utvidelse av registrene til å omfatte all gjeld, ikke bare usikret kreditt som i dag, er et naturlig steg. Finans Norge registrerer at en samlet finanskomite på Stortinget ønsker en slik utvidelse.

Finansbransjen har tidligere tatt til orde for en slik utvidelse, og deler dermed komiteens ønske. Vi er kjent med at Barne- og familiedepartementet skal foreta en evaluering av gjeldsinformasjonsloven i 2021. Finans Norge vil imidlertid bemerke at en slik utvidelse av registrene til også å omfatte pantesikrede lån, gjeld til det offentlige, all inkassogjeld, gjeld fra folkefinansieringsplattformer osv, bør kunne utredes og gjennomføres i løpet av høsten 2020. Finans Norge vil kunne bistå i utredningsfasen.

Spørsmål til tolkning av gjeldsinformasjonsloven §12

Finans Norge har tidligere rettet en henvendelse til departementet for å få, og har også fått, en tolkningsuttalelse av §12 i gjeldsinformasjonsloven. Det vises til vår epost av 11. februar 2019, og departementets brev av 1. mars 2019. Korrespondansen ligger vedlagt.

Finans Norge hadde to spørsmål til departementet. Det ene gjaldt spørsmålet om hvorvidt prissammenligningsportaler eller andre agenter/affiliates/whitelabels kan innhente informasjon fra gjeldsinformasjonstjenesten på vegne av forbruker etter dennes samtykke. Vi ga uttrykk for sterk skepsis til dette.

Vårt andre spørsmål omhandlet i hvilken grad forbruker kan gi samtykke til nettbanken sin om at nettbanken kan tilby å vise gjeldsinformasjon om kunden i nettbanken.

Departementet svarte negativt på begge spørsmålene, under henvisning til personvern hensynene og formålet med loven.

Vi har nå blitt kjent med at agenter visstnok likevel gis adgang til å hente kundens opplysninger i det ene gjeldsregisteret. Vi ber om en snarlig tilbakemelding fra departementet på om dette er riktig, og hvordan dette eventuelt er greit sett i lys av departementets tidligere tolkning.

Vi vil dessuten be om at departementet vurderer å åpne for at forbrukerkunde i bank kan gi samtykke til at informasjon fra gjeldsregistrene kan gjøres tilgjengelig for kunden i nettbanken. Dette vil kunne bidra til at flere forbrukere faktisk benytter den informasjonen som ligger i gjeldsregistrene til innsikt og planlegging av egen økonomi. Undersøkelsen «Forbruker- og finanstrender 2020» viser at bare 38% har hørt om gjeldsregistrene, og kun 15% har logget seg inn for å se informasjon om egen gjeldssituasjon. Med tanke på å gjøre forbruker mer bevisst egen personlige økonomi, ville en slik tilgang på en kjent, trygg og ofte brukt plattform vært et godt hjelpemiddel.

Svindelavvergende tiltak

Forslag til ny finansavtalelov er opptatt av svindelreduserende tiltak. Det bør gjøres endringer i gjeldsinformasjonslovgivningen som gjør det lettere å motvirke svindel. For eksempel ville det være lettere å avdekke forsøk på svindel dersom registeret ga oversikt over alle innvilgede lån, ikke bare utbetalte, ettersom svindel ofte retter seg mot flere banker samtidig. Dette er også viktig sett opp mot den foreslåtte avslagsplikten i finansavtaleloven.

Dette er også foreslått for departementet tidligere, men er blitt avslått under henvisning til formålet med gjeldsinformasjonsloven, som er «å legge til rette for sikker, ordnet og effektiv registrering og utlevering av gjeldsopplysninger for å bidra til bedre kredittvurderinger og

forebygge gjeldsproblemer blant enkeltpersoner». Svindelforebyggende tiltak er ikke nevnt som et selvstendig formål. Finans Norge foreslår at dette endres snarlig, slik at våre medlemmer lettere kan avdekke svindelforsøk.

Andre tilpasninger

Andre tilpasninger som også bør gjøres, men som ikke haster like mye som de ovenfor nevnte tiltakene er også følgende:

- Lagring av gjeldsinformasjon til bruk i kredittscoremodeller: dagens begrensning på 3 måneder er uhensiktsmessig da det er viktig å kunne se trender/historikk.
- Utlevering og bruk av produktnavn, konto- og kortnummer vil gi en bedre oversikt til forbruker, og også gjøre det enklere for finansforetak å bistå med refinansiering.

Vi ser frem til et snarlig svar fra departementet. Vi er også til departementets disposisjon dersom det er ønskelig med et møte eller annet.

Med vennlig hilsen
Finans Norge

Gry Nergård
Forbrukerpolitisk direktør

Kopi: Finansdepartementet